

nghiên các chất thuốc phiện bằng Methadone tại Hải Phòng và TP. Hồ Chí Minh. Hà Nội, Việt Nam

7. Ủy ban nhân dân tỉnh Vĩnh Long. *Quyết định số 1625/QĐ- UBND ngày 30/10/2014 ban hành kế hoạch triển khai điều trị CDTP bằng thuốc Methadone của tỉnh Vĩnh Long.* Vĩnh Long: UBND tỉnh Vĩnh Long, 2014.

8. Ủy ban nhân dân tỉnh Vĩnh Long. *Quyết định số 439/QĐ- UBND ngày 09/3/2017 ban hành Kế*

hoạch triển khai điều trị nghiện CDTP bằng thuốc Methadone tại thị xã Bình Minh. Vĩnh Long: UBND tỉnh Vĩnh Long, 2017.

9. Bộ Y tế (2015). Thông tư hướng dẫn chi tiết thi hành một số điều của Nghị định số 96/2012/NĐ-CP ngày 15 tháng 11 năm 2012 của Chính phủ quy định về điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc thay thế. Số: 12/2015/TT-BYT, Hà Nội, Việt Nam

THỰC TRẠNG ÁP LỰC NUÔI CON TỰ KỶ CỦA CHA MẸ TẠI QUẬN HOÀNG MAI - HÀ NỘI

PHẠM THỊ HẰNG,
Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định

TÓM TẮT

Đặt vấn đề: Tự kỷ (autism) là một vấn đề toàn cầu, gây ra thiệt hại lớn về kinh tế cho xã hội, hiện đang có xu hướng gia tăng. Việc chăm sóc trẻ tự kỷ ở các bậc cha mẹ có con tự kỷ cũng gặp nhiều áp lực. Họ gặp nhiều khó khăn về tài chính, thời gian chăm sóc, họ cần phải tự trang bị kỹ năng dạy trẻ và phải đối diện với sự kỳ thị của cộng đồng. Việc tiếp cận với các chương trình hỗ trợ xã hội cũng ảnh hưởng rất lớn đến áp lực nuôi con tự kỷ của các bậc cha mẹ nếu không được quan tâm, hỗ trợ. Các mối quan hệ trong gia đình, xã hội cũng ảnh hưởng rất lớn đến cha mẹ nuôi con tự kỷ khi mà trẻ và cha mẹ trẻ bị kỳ thị.

Vi vậy, việc nghiên cứu thực trạng áp lực cha mẹ nuôi con tự kỷ hiện nay là một vấn đề quan trọng cần được quan tâm.

Mục đích nghiên cứu: Tìm hiểu thực trạng áp lực nuôi con tự kỷ ở cha mẹ từ đó đưa ra những giải pháp chiến lược hỗ trợ các bậc cha mẹ tốt hơn.

Phương pháp: Sử dụng điều tra bằng phiếu hỏi đối với cha mẹ có con tự kỷ để tìm ra được áp lực và cách ứng phó của cha mẹ có con tự kỷ vừa đánh giá độ tin cậy trong quá trình điều tra, nghiên cứu và mức độ hỗ trợ xã hội, các chiến lược ứng phó phù hợp và mức độ stress hiện tại có tương quan với mức độ áp lực nuôi con tự kỷ của cha mẹ. Đồng thời sử dụng phương pháp phỏng vấn sâu nhằm thu thập thông tin hỗ trợ cho phương pháp nghiên cứu chính của đề tài,

khai thác sâu hơn một số vấn đề liên quan đến áp lực nuôi con của cha mẹ.

Kết quả: Trạng thái stress của cha mẹ nuôi con tự kỷ: 89 % cha mẹ rơi vào trạng thái stress, chỉ chiếm 11 % cha mẹ phớt lờ tình trạng bệnh của con. Trong đó số cha mẹ có đủ tự tin vượt qua áp lực chiếm 56%, số cha mẹ không đủ tự tin vượt qua áp lực chiếm 44%; mức độ stress của cha mẹ gặp nhiều hơn lo âu khi nuôi dạy con tự kỷ: Lo âu 7%, stress 21%. Về biện pháp giảm áp lực cho cha mẹ có con tự kỷ gồm 7 biện pháp: chấp nhận tình trạng bệnh của con chiếm 55%; gia nhập hội cha mẹ có con tự kỷ thường xuyên chiếm 18%, thỉnh thoảng 44%, không bao giờ chiếm 38%; liên hệ nhóm tổ chức xã hội thỉnh thoảng chiếm 29%, thường xuyên 19%, không bao giờ chiếm 52%; nói với người thân trong gia đình biết 77% nên và 23% không nên; điều trị sớm cho trẻ: 66% cho là cần thiết; sử dụng thuốc: thỉnh thoảng chiếm 22%, thường xuyên chiếm 71%.

Từ khóa: Trẻ tự kỷ, áp lực, stress, hỗ trợ, cha mẹ.

SUMMARY

THE STATUS PARENTS' PRESSURES RAISING AUTISTIC IN HOANG MAI DISTRICT - HANOI

Rationale: Autism is a global problem, causing great economic damage to society, which is currently on the rise. Caring for autistic children is also stressful for their parents. They have a lot of financial difficulties, care time, they need to equip skills to teach children themselves and face the stigma of the community. Access to social support programs also greatly affects the parents' pressures raising autistic children if they are not cared, supported. Relationships in family and social also greatly affect parents raising autistic children when children and their parents are

Chịu trách nhiệm: Phạm Thị Hằng
Email: phamthihangtamly@gmail.com

Ngày nhận: 17/5/2021

Ngày phản biện: 16/6/2021

Ngày duyệt bài: 02/7/2021

discriminated against. Therefore, it is important to research the parents' pressures raising autistic children.

Purpose: Find out reality parents' pressures raising autistic children, thereby offering better strategic solutions support parents.

Method: Using questionnaire survey for parents' autistic children to find out the pressures and how to deal of their parents to assess the reliability of the survey, reseach and level of social support, the appropriate response strategies and current stress levels are correlated with parental pressure to raise autistic children. At the same time, using in-depth interview method to collect information to support the main research method of the topic, Further exploitation of issues related to parental pressure raising children.

Result: Stress state of parents raising autistic children: 89% of parents are in a state of stress, only 11% of parents ignore their child's medical condition. In which the number of parents have enough confidence to overcome pressure accounts for 56%. The number of parents who are not confident enough to overcome pressure accounts for 44%; Parents' stress levels are higher than anxiety when raising autistic children: anxiety 7%, stress 21%. About measures to reduce pressure for parents' autistic children include 7 measures: accepting the child's condition accounted for 55%, joining the association of parents' autistic children regularly accounts for 18%, sometimes 44%, never 38%; sometimes contacting social organizations account for 29%, often 19%, never 52%; should to talk other family members account for 77% and 23% shouldn't; early treatment for children: 66% deemed necessary; using medicine: sometimes 22%, often 71%.

Keywords: Autistic Children, Stress, Pressure, Parent.

ĐẶT VẤN ĐỀ

Tự kỷ (autism) là sự rối loạn phát triển lan tỏa do bất thường của não bộ, xuất hiện sớm trong những năm đầu đời của trẻ em với những biểu hiện đặc trưng ở các lĩnh vực: kém tương tác xã hội, bất thường về ngôn ngữ, giao tiếp và hành vi^[1]. Đây là một vấn đề toàn cầu, gây ra thiệt hại lớn về kinh tế cho xã hội, hiện đang có xu hướng gia tăng. Theo báo cáo công bố ngày 27/3/2014 của Trung tâm Kiểm soát và phòng ngừa dịch bệnh Mỹ (CDC) cho biết tại nước này cứ 68 trẻ em thì một trẻ mắc chứng tự kỷ, tăng 30% so với tỉ lệ của năm 2012 là 88 trẻ thì có 1 trẻ mắc tự kỷ. Tỷ lệ bé trai mắc căn bệnh cao gấp 5 lần so với bé gái. Cụ thể, cứ 42 trẻ nam thì có 1 trẻ mắc tự kỷ, với nữ thì 89 trẻ lại có 1 trẻ mắc tự kỷ (Nguồn: Vietnamnet, số ra ngày 08/07/2014).

Nuôi con tự kỷ ở Việt Nam cũng gặp nhiều áp lực. Nhiều cha mẹ đã phải tự xoay xở trong một thời gian sau khi con họ được chẩn đoán tự kỷ^[2]. Họ gặp nhiều khó khăn về tài chính, thời gian chăm sóc, họ cần phải tự trang bị kỹ năng dạy trẻ và phải đối diện với sự kỳ thị của cộng đồng. Việc tiếp cận với các chương trình hỗ trợ xã hội cũng ảnh hưởng rất lớn đến áp lực nuôi con tự kỷ của các bậc cha mẹ nếu không được quan tâm, hỗ trợ. Các mối quan hệ trong gia đình, xã hội cũng ảnh hưởng rất lớn đến cha mẹ nuôi con tự kỷ khi mà trẻ và cha mẹ trẻ bị kỳ thị.

Mỗi gia đình nuôi con tự kỷ (TK) sẽ có những áp lực khác nhau, ngay cả ở những cha mẹ ở cùng độ tuổi hay những cha mẹ có con mới bị tự kỷ áp lực cũng khác so với cha mẹ có con bị tự kỷ lâu năm. Và việc nhu cầu đối với trẻ tự kỷ cũng khác so với những trẻ bình thường khác nên việc nuôi con cũng gây nhiều áp lực cho cha mẹ.

Do đó, việc tìm hiểu thực trạng áp lực nuôi con tự kỷ của cha mẹ tại quận Hoàng Mai – Hà Nội để đề xuất những giải pháp chiến lược hỗ trợ các bậc cha mẹ tốt hơn. Đây là vấn đề có ý nghĩa quan trọng cần được nghiên cứu.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

1. Phương pháp điều tra bảng hỏi

Có 2 loại phiếu được sử dụng dành cho cha mẹ nuôi con tự kỷ:

- Phiếu điều tra liên quan đến áp lực của cha mẹ nuôi con tự kỷ
- Phiếu điều tra qua thang đánh giá lo âu, stress đối với cha mẹ nuôi con tự kỷ

2. Phương pháp phỏng vấn sâu

- + Mục đích:
  - Thu thập thông tin hỗ trợ cho phương pháp nghiên cứu chính của đề tài
  - Khẳng định lại kết quả thu được từ phương pháp khác
  - + Nội dung phỏng vấn sâu:
    - Tìm hiểu về áp lực của cha mẹ nuôi con tự kỷ
    - Sử dụng lại một số câu hỏi đã nêu ở phiếu điều tra nhằm đối chiếu câu trả lời với người đã lựa chọn phỏng vấn.
    - Tìm hiểu sự ảnh hưởng của stress đến áp lực nuôi con tự kỷ hiện nay.
    - Những khó khăn mà cha mẹ nuôi con tự kỷ phải đối diện
    - Nhận xét của cha mẹ về áp lực nuôi con tự kỷ

3. Phương pháp thống kê toán học

Đề tài sử dụng phần mềm SPSS để xử lý những kết quả thu thập được từ phiếu điều tra bảng hỏi và đưa ra kết quả cuối cùng cho

việc đánh giá các yếu tố ảnh hưởng đến áp lực nuôi con tự kỷ của cha mẹ tại quận Hoàng Mai - Hà Nội.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU THỰC TRẠNG STRESS CỦA CHA MẸ NUÔI CON TỰ KỶ

Mỗi con người đều đối mặt với stress. Những đổi thay gây ra stress xuất hiện một cách tự nhiên, là một bộ phận không thể tránh được của cuộc sống. Những người thân của ta lâm vào tình trạng đau ốm, phải đi xa và chết.. cũng là nguồn gốc gây ra stress^[7], đối với các bà mẹ có con tự kỷ luôn phải đối mặt với nhiều thực trạng về tinh thần, sức khỏe của con rất dễ lâm vào trạng thái stress.

1. Trạng thái stress của cha mẹ khi nuôi con tự kỷ

Có 89% cha mẹ rơi vào trạng thái stress, chỉ chiếm 11% cha mẹ phớt lờ tình trạng bệnh của con. Điều đó cho thấy những cha mẹ có con tự kỷ luôn cảm thấy lo lắng, căng thẳng khi nghĩ đến tương lai của trẻ tự kỷ sau này.

Qua điều tra cũng cho thấy tình trạng cha mẹ gặp phải stress khi nuôi con tự kỷ đang ở mức báo động. Đặc biệt nhất là đối với cha mẹ ruột nuôi con tự kỷ.

2. Khả năng vượt qua áp lực của cha mẹ nuôi con TK

Số cha mẹ có đủ tự tin vượt qua áp lực chiếm 56%, số cha mẹ không đủ tự tin vượt qua áp lực chiếm 44%. Thông thường người mẹ là người gần gũi con nhất nên khả năng chịu áp lực cao hơn so với bố.

Những khó khăn mà cha mẹ gặp phải từ việc chăm sóc một đứa trẻ tự kỷ khiến cha mẹ dễ có nguy cơ trầm cảm hoặc các bệnh khác có liên quan đến stress. Để vượt qua điều đó được hay không lại phụ thuộc vào chính bản thân cha mẹ.

3. Mức độ áp lực cha mẹ đang gặp phải

Theo nghiên cứu của chúng tôi thấy mức độ lo âu của cha mẹ ít hơn stress. Điều này cho thấy cha mẹ nuôi trẻ tự kỷ không thể không công nhận vấn đề của con mình. Chính những vấn đề ấy tạo nên áp lực làm cho cha mẹ lo âu hoặc stress. Sự chênh lệch giữa mức độ vừa của lo âu và stress là khá lớn. Lo âu 7%, stress 21% chứng tỏ cha mẹ gặp stress khi nuôi dạy con là nhiều hơn ở mức độ vừa phải.

4. Một số giải pháp giảm áp lực cho cha mẹ nuôi con tự kỷ

Khi rơi vào tình huống stress con người có ngay các phản ứng stress. Các phản ứng này hoặc là bình thường, mang tính thích nghi hoặc là phản ứng stress bệnh lý^[5]. Vì vậy, cần phải tìm ra cách phòng ngừa và ứng phó hợp lý. Trên

thực tế có rất nhiều cách phòng ngừa và ứng phó với căng thẳng^[6] của cha mẹ có con tự kỷ.

4.1. Cha mẹ chấp nhận tình trạng bệnh của con

Số cha mẹ chấp nhận sự thật chiếm 55%, số cha mẹ không chấp nhận sự thật chiếm 45%. Điều đó chứng minh cha mẹ nuôi con tự kỷ vẫn còn tư tưởng bảo thủ, vẫn luôn cho rằng con mình chỉ kém hơn so với các bạn. So sánh giữa cha mẹ chấp nhận tình trạng của con với cha mẹ không chấp nhận tình trạng của con thì những cha mẹ chấp nhận có tư tưởng thoải mái hơn nhiều và con họ cũng tiến bộ nhanh hơn so với những trẻ tự kỷ khác. Điều này đòi hỏi mỗi cha mẹ cần phải trang bị cho mình những kỹ năng "nói không với stress"^[3]

4.2. Cha mẹ tham gia vào hội cha mẹ có con tự kỷ

Số cha mẹ tham gia vào hội cha mẹ có con tự kỷ ở mức thường xuyên là rất thấp chỉ chiếm 18%, số cha mẹ thi thoảng tham gia chiếm 44%, số cha mẹ không bao giờ tham gia chiếm 38%. Điều đó cũng cho thấy sự kết nối này mang tính chất lỏng lẻo, sự tác động của chương trình chỉ ở tính chất trao đổi gián tiếp chứ không phải trực tiếp sẽ làm hạn chế đi rất nhiều nhận thức để cha mẹ có phương pháp tốt can thiệp cho con cũng như giảm áp lực cho bản thân.

4.3 Liên hệ với các nhóm, tổ chức xã hội

Hiện nay có rất nhiều các nhóm, tổ chức xã hội được thành lập để hỗ trợ các cha mẹ có con tự kỷ. Một số nghiên cứu đã chỉ ra rằng khi được giải tỏa, bộc lộ những uất ức, sự ức chế sẽ làm cho ta có trạng thái thoải mái hơn^[4]. Cha mẹ không nên ngần ngại hay e dè trong việc tìm kiếm sự giúp đỡ trong việc điều trị cho con cái mình. Cùng trò chuyện với các bậc phụ huynh khác để nhận được sự chia sẻ và những thông tin bổ ích.

Số cha mẹ từng liên hệ với các nhóm, tổ chức xã hội có sự khác nhau: Số cha mẹ liên hệ một vài lần chiếm 29%, số cha mẹ thi thoảng liên hệ chiếm 19%, số cha mẹ không bao giờ liên hệ chiếm 52%. Điều này chứng tỏ cha mẹ đã biết cách giảm áp lực cho mình hơn, có sự mở rộng về nhận thức sâu hơn làm tác động tốt đến quá trình nuôi con tự kỷ.

4.4. Những người thân trong gia đình nên biết về căn bệnh của trẻ

Số cha mẹ cho rằng nên để cho người thân hiểu về chứng tự kỷ để cùng đồng hành cùng trẻ, giúp trẻ tiến bộ chiếm số lượng nhiều hơn 77%, so với số cha mẹ cho rằng không nên, không cần thiết ai cũng biết điều ấy chẳng hay ho gì chiếm 23%. Với số liệu trên cho thấy nhận thức của cha

mẹ ngày càng hiểu biết hơn về chứng tự kỷ và sẵn sàng chấp nhận tình trạng bệnh của con nhiều hơn. Khi hiểu được điều đó càng giúp cha mẹ giảm được stress và càng thuận lợi hơn trong quá trình nuôi trẻ tự kỷ.

2.5. Điều trị sớm cho trẻ

- Với những gia đình có con tự kỷ, nên tiến hành điều trị sớm cho trẻ. Những biện pháp điều trị và can thiệp sớm sẽ khiến trẻ thay đổi hành vi và đem lại kết quả tốt. Muốn vậy, cha mẹ cần phải quan sát con thật kỹ để phát hiện ra các triệu chứng bệnh lý từ sớm.

- Cha mẹ nên tham gia vào các lớp can thiệp cho trẻ tự kỷ

Số cha mẹ cho rằng việc điều trị cho trẻ tự kỷ là cần thiết chiếm 66%, số cha mẹ cho rằng không cần thiết chiếm 34%. Điều đó chứng tỏ rằng: Nhận thức của cha mẹ đã thay đổi, đã ý thức được hơn đối với việc can thiệp cho con. Tuy nhiên vẫn còn nhiều cha mẹ chưa ý thức được điều đó vẫn cho rằng con sẽ tự khỏi. Vô tình vấn đề của con càng để lâu không được can thiệp kịp thời khiến tình trạng của con ngày càng nặng lúc đó càng làm gia tăng áp lực tâm lý đến cha mẹ.

4.6. Sử dụng thuốc cho trẻ tự kỷ

Khi trẻ mắc bệnh tự kỷ, hãy tham khảo ý kiến của các bác sĩ và dùng thuốc điều trị cho trẻ khi cần thiết. Mỗi loại thuốc có tác dụng riêng của nó và đôi khi thuốc cũng có thể gây ra các tác dụng phụ. Do vậy, khi quyết định dùng thuốc, cha mẹ nên cẩn thận và xin ý kiến các bác sĩ chuyên khoa trong vấn đề này.

Khi con bị chẩn đoán bị tự kỷ thì cha mẹ có những cách cải thiện tình trạng của con là không giống nhau: có cha mẹ quyết định dùng thuốc, có cha mẹ lại không, mặc dù tình trạng bệnh của con là cần thiết hay không cần thiết phải uống thuốc, có những cha mẹ tự mua thuốc về cho con dùng. Điều đó vô cùng nguy hiểm đối với trẻ.

Với mức độ 22% cha mẹ thì thoảng sử dụng thuốc cho trẻ tự kỷ đều có biểu hiện tiến triển trong một thời gian ngắn. Với những cha mẹ thường xuyên phải dùng thuốc cho con chiếm 7%, đây đều là các trường hợp nặng, khi dùng thuốc liên tục mặc dù có tiến triển nhưng do dùng thuốc triền miên gây ra tình trạng nhờn thuốc, phải đổi thuốc liên tục điều đó cũng gây bất lợi cho quá trình điều trị của con. Đồng thời cũng làm tăng áp lực cho cha mẹ. Các nhà trị liệu cũng không khuyến khích các bậc cha mẹ cho con dùng thuốc thường xuyên. Số cha mẹ cho rằng không cần thiết chiếm tỉ lệ cao 71% đây là số những cha mẹ cho rằng trẻ tự kỷ có thể tự khỏi hoặc can thiệp bởi các chuyên gia, các nhà trị

liệu. Dù quyết định cho con dùng thuốc hay không dùng thuốc chính bản thân cha mẹ phải cảm thấy thật sự yên tâm và thoải mái, có như vậy hành trình nuôi con tự kỷ của cha mẹ mới giảm được áp lực.

KẾT LUẬN

Đối với một số công trình nghiên cứu trong nước như Nguyễn Công Khanh trong các tác phẩm của mình cũng nêu lên những trường hợp rối nhiễu tâm lý liên quan đến stress, tháng 11/1997, tại Hội thảo khoa học “Những rối loạn có liên quan đến stress ở trẻ em và thanh thiếu niên” (Bệnh viện Bạch Mai, Hà Nội), hai bác sĩ Đặng Phương Kiệt và Nguyễn Khắc Viện trong quá trình khám chữa những rối nhiễu tâm lý cho trẻ em cũng quan sát và ghi nhận một số trường hợp ảnh hưởng của stress đến rối nhiễu tâm lý. Ở phạm vi đề tài này chúng ta đã làm rõ được việc nuôi dạy, chăm sóc trẻ tự kỷ cũng gây và stress rất lớn đối với cha mẹ có con tự kỷ.

Trẻ bị tự kỷ hiện nay ngày càng nhiều trong xã hội, không phân biệt bất cứ ai, bất cứ gia đình nào, vùng miền nào. Do vậy, việc nuôi dạy một đứa trẻ bị tự kỷ đòi hỏi cha mẹ phải thật kiên trì và phải chuẩn bị một tâm lý thật vững vàng. Việc nuôi dạy một đứa trẻ bình thường đã khó nên với trẻ tự kỷ càng khó khăn hơn rất nhiều lần: từ nhu cầu ăn uống đến sinh hoạt cá nhân, nhận thức và giao tiếp.... Đòi hỏi luôn phải có người đồng hành với trẻ, hiểu trẻ và yêu trẻ.

Mỗi gia đình có trẻ tự kỷ đều có hoàn cảnh khác nhau, nhưng phần lớn có chung áp lực về tâm lý khi có con bị tự kỷ dù ít hay nhiều. Khi có trẻ tự kỷ đều phải xác định tinh thần cuộc sống, nhịp sống gia đình bị sáo trộn, tất cả đều cần phải chú ý đến trẻ tự kỷ. Có gia đình kiệt quệ về kinh tế khi nuôi dạy trẻ. Có những gia đình có điều kiện kinh tế hơn nhưng lại phải chịu áp lực từ dư luận xã hội. Có những gia đình phó mặc trẻ cho số phận... nhưng phần chung đều có một đặc điểm đó là chấp nhận sự thật về trẻ tự kỷ.

Tỷ lệ trẻ tự kỷ sống trong các gia đình là khác nhau. Không phải gia đình nào cũng có điều kiện để giúp trẻ tham gia vào các lớp can thiệp, và không phải gia đình nào cũng nhận thức tốt về tình trạng con mình đang gặp phải.

Do nhận thức chưa đúng về chứng tự kỷ nên có rất nhiều gia đình chủ quan trong việc điều trị cho con nên làm cho con càng mất cơ hội điều trị sớm, việc các con thua thiệt với bạn bè cùng trang lứa sẽ làm tăng áp lực cho cha mẹ. Việc cha mẹ phát hiện sớm và can thiệp kịp thời cho con không những giảm áp lực cho cha mẹ mà còn giảm áp lực cho những người thân trong gia đình và cho chính trẻ bị tự kỷ. Khi con cái phát

triển đúng với lứa tuổi sẽ giúp cho cha mẹ yên tâm hơn để lo các vấn đề khác.

Khi cha mẹ gặp phải stress trong quá trình nuôi con tự kỷ, lúc này cha mẹ rất cần đến những sự động viên chia sẻ. Vì thế, người thân và mọi người xung quanh nên quan tâm đến cha mẹ hơn, và chính bản thân cha mẹ cũng cần phải tìm biện pháp giảm stress cho chính mình, có như vậy mới có đủ năng lượng nuôi trẻ tự kỷ tốt hơn.

KHUYẾN NGHỊ

Việc nâng cao nhận thức cho các gia đình có trẻ tự kỷ là rất cần thiết, nó không chỉ giúp đỡ cho các gia đình trẻ tự kỷ vượt qua áp lực nuôi con mà còn tác động đến mọi người xung quanh hiểu hơn về chứng tự kỷ và chung tay giúp đỡ những gia đình có con tự kỷ đang mắc phải, việc làm đó sẽ giúp trẻ hòa nhập với xã hội tốt hơn, giúp trẻ tiến bộ hơn, không mặc cảm với xã hội. Đồng thời đề xuất đến các cơ quan ban ngành, đoàn thể, tổ chức xã hội, trường học cần tuyên truyền nâng cao hiểu biết về chứng tự kỷ. Thành lập các trung tâm can thiệp có sự hỗ trợ của nhà nước bởi trên thực tế chưa có trung tâm nào mang tính chất hỗ trợ cho những gia đình có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn mà có con bị tự kỷ, phần lớn đều là các trung tâm tư nhân mở ra và mọi chi phí gia đình đều phải gánh chịu.

Ngoài ra, cần tuyên truyền vận động cộng đồng cùng tham gia vào các hoạt động can thiệp, hỗ trợ trẻ em tự kỷ, từ đó tạo cơ sở đề xuất chính sách cho trẻ em tự kỷ ở Việt Nam.

Cần có bộ tài liệu chuẩn về hỗ trợ trẻ em tự kỷ ở Việt Nam; đào tạo nâng cao năng lực, cán bộ nòng cốt (giảng viên nguồn) về tuyên truyền và hỗ trợ trẻ em tự kỷ;

Đồng thời, phổ biến kiến thức về tự kỷ cho cha, mẹ, người chăm sóc nuôi dưỡng trẻ em tự kỷ, người làm công tác bảo vệ, chăm sóc trẻ em và cộng đồng; Hỗ trợ giảng viên, cán bộ dự án, cán bộ làm công tác bảo vệ, chăm sóc, giáo dục trẻ em tiếp cận và chuẩn hóa kiến thức về tự kỷ

tại Việt Nam. Thông qua các chương trình trẻ em tự kỷ được hưởng lợi gián tiếp từ các dự án để hòa nhập cộng đồng.

Các bậc cha mẹ cần dành nhiều thời gian cho con cái hơn. Đặc biệt với trẻ tự kỷ bởi thời điểm phát hiện trẻ tự kỷ các bậc cha mẹ càng can thiệp sớm càng tốt, càng giúp trẻ tự kỷ có cơ hội tiến bộ hơn. Cha mẹ cần thay đổi thói quen giáo dục thông qua các hoạt động cụ thể, cần nhất quán các phương pháp dạy qua các chương trình can thiệp có chuyên gia, giáo viên trị liệu, cũng như nhất quán trong các phương pháp thường phạt.

Cha mẹ nên tích cực tham gia vào các mạng lưới hỗ trợ xã hội để tìm các giải pháp, thông qua các chương trình hỗ trợ cha mẹ sẽ giảm được áp lực về việc nuôi con đồng thời sẽ chia sẻ được những nỗi lo cùng các bậc cha mẹ khác.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Trung tâm Nghiên cứu Giáo dục và Chăm sóc trẻ em. Hỗ trợ kiến thức về chăm sóc và giáo dục trẻ mắc hội chứng tự kỷ, NXB Đại học Sư phạm, 2011.

2. **TS Sally J. Rogers, TS Geraldine Dawson, TS Laurie A. Vismara**, Can thiệp sớm cho trẻ tự kỷ - Sử dụng các hoạt động hằng ngày giúp trẻ kết nối, Giao tiếp và học hỏi, NXB Trẻ, 2020.

3. **Thái Thanh Hoa**. Nói không với stress, NXB Đà Nẵng, 2011.

4. **Lê Thanh Tùng, Nguyễn Bảo Ngọc**. Tâm lý y học và đạo đức y học, NXB Giáo dục Việt Nam, 2016.

5. **Nguyễn Văn Nhận** (2006). Tâm lý học y học, NXB Y học, 2006.

6. **Bùi Kim Chi**. Căng thẳng và ứng phó với căng thẳng, Kỷ yếu Hội thảo Khoa học chăm sóc sức khỏe tinh thần - Hội Khoa học Tâm lý Giáo dục Việt Nam, Bảo Long, ngày 11 - 13 tháng 1 năm 2008.

7. **GS. Đặng Phương Kiệt** (2001). Cơ sở tâm lý học ứng dụng, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.

XỬ TRÍ SẢN KHOA SẢN PHỤ ĐẸ CON TỪ 3500 GAM TRỞ LÊN TẠI BỆNH VIỆN PHỤ SẢN TRUNG ƯƠNG

PHẠM THỊ HƯƠNG GIANG, ĐẶNG THỊ MINH NGUYỆT
Trường Đại học Y Hà Nội

Chịu trách nhiệm: Phạm Thị Hương Giang
Email: phamthihuonggiang1012@gmail.com
Ngày nhận: 04/5/2021
Ngày phân biện: 08/6/2021
Ngày duyệt bài: 22/6/2021

TÓM TẮT
Mục tiêu: Thái độ xử trí và kết cục sản khoa ở những sản phụ sinh con từ 3500 gam trở lên. Phương pháp nghiên cứu: Nghiên cứu mô tả cắt ngang, được thực hiện tại Bệnh viện Phụ sản